

ga žena podedovala neizmerno bogastvo, je zapustila hišo groznih spominov, poiskala že poprej pobeglega sina in je uživala z njim bogastvo.

DRUŠTVENE VESTI

Opozorilo glede igre »Guzaj«. Iz raznih krajev okrog Celja smo izvedeli, da društva prirejajo igro »Guzaj«, pa ne po našem rokopisu. Ker ima Tisk. sv. Cirila v Mariboru avtorsko pravico, opozarjamo vsa društva, da se pred vpriporitvijo pobrigajo pri nas za dovoljenje, sicer bodo imeli neprilike in stroške! Rokopis še ni dotiskan, ko bo gotovo, bo objavljeno. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico priredi v nedeljo dne 18. decembra ob 7. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru božičnico.

Sv. Marjeta niže Ptuja. V nedeljo dne 18. decembra priredi tukajšnje bralno društvo popoldne po večernicah krasno versko igro »Žrtve spovedne molčečnosti«. Na to prireditev vabimo vse domačine in tudi sosede. Udeležite se je v obilnem številu!

Sv. Boltenk v Slov. goricah. Katoliško prosvetno društvo ima svoj občni zbor v nedeljo dne 18. decembra, po poznem sv. opravi.

Oplošnica-Čadram. V nedeljo dne 18. dec. vprizori tukajšnje Katoliško prosvetno društvo sledeči dve igri: »Afindra, zamorska deklica«, žalosten prizor iz poganskih krajev v treh slikah, in »Za srečo v nesrečo«, žaloigra iz slovenskega izseljeniškega življenja v treh dejanjih. Prijazno povabljeni!

Gornjigrad. Prosvetno društvo se pripravlja na izredno lepo igro »Prokletca«, ki se bo igrala meseca januarja, če se bo dala spraviti na naš oder, kar pa bomo seveda še poročali. Društvo si bo po možnosti nabavilo za zimo tudi nekaj lepih knjig, v kolikor mu bodo to pripuščale gmočne razmere. Sedaj v zimskem času tudi pridno segajmo po nedeljskem »Slovincu«, ki se dobi takoj po pozni maši pred pošto.

Št. Janž pri Velenju. Kakor je bila Slomškova dvorana, farno ognjišče, neobhodno potrebna, spoznavamo vedno bolj in bolj. Po njeni slovesni blagoslovitvi dne 9. oktobra je bilo v njej poleg Slomškove slovesnosti že mnogo prireditev. Dne 30. 10. in dne 13. 11. se je igrala, če že ne z velikim finančnim uspehom, pa vsaj z moralnim, lepa in priljubljena igra »Pri kapelici«. Od 6. do 13. 11. je bila v njej nekaka sadjarska razstava, da smo na njeni podlagi spoznali s pomočjo veščakov vsaj nekatera strokovna imena tukaj uspevačih sadnih vrst. G. šolski upravitelj kot predsednik podružnice je imel ob tej priliki kratki nagovor. Dne 13. 11. je bil v njej občni zbor lani ustanovljenega gasilnega društva, ki se je po zaslugi g. Savineka, uradnika državnega rudnika v Velenju in drugih gasilcev nanovo vzbudilo iz svojega mrtvila. Vžgal je v nas s svojo sočno besedo idejo gasilstva, ljubezen do bližnjega, potrebna zlasti za sedanje čase. Ideja postaja kri in meso, 28 članov je plačalo doslej članarino in za 4. dec. je bil sklical g. poveljnik svoj prvi sestanek. Dne 27. 11. je dobro uspela izseljeniška prireditev. Poleg tamburaških in pevskih točk, deklamacij in gov. g. župnika nas je razveselil govor bridko preizkušene izseljenca Bernarda Učaka, ki je v lepi besedi pokazal iz lastne skušnje našim fantom in deklantom, kakšna nevarnost jim preti v tujini. Dvorana je bila popolnoma zasedena.

Vojnik. To, kar smo preteklo zimo tako radi čitali v »Slovenskem gospodarju«, bomo lahko sedaj videli na vojniškem odru. Naši dobro znani igralci so se namreč zadnji čas odločili, da postavijo na oder res nekaj zanimivega in izrednega: igro »Guzaj«. Igra je posnetek po Januš Golečevi povesti, ki je pa itak vsem dobro znana. Igrala se bo na Štefanovo dne 26. decembra in ponovila dne 1. januarja 1933. Vse mlade in stare, bližnje in daljne prijazno vabi na igro fantovski odsek Prosvetnega društva.

Št. Jurij ob južni žel. Tukajšnje prosvetno društvo priredi na Štefanovo popoldne v dvorani Katoliškega doma ljudsko igro s petjem v petih dejanjih »Guzaj«. Ker se govori, da bo tudi naše nasprotno društvo igralo ravno isto igro na isti dan, opozarjamo vse naše somislne ljudi, da je naša igra spisana v dru-

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj zjutraj dosežete normalno lahkotno izčrpanje, če vzamete prejšni večer 2-3 dražje ARTINA. Dobilo se v vseh lekarnah. Vsebinska skatlice po Din 8-

zadostuje za 4 do 6 krat

Odobreno od Minister. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

gem duhu in natančno po podlistku v »Slov. gospodarju«. Obenem z igro proslavi društvo 30letnico svojega obstoja. Za obilno udeležbo se priporoča odbor.

Smarje pri Jelšah. Tukajšnje Prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 18. decembra, popoldne po večernicah, v Katoliškem domu lepo igro »Svela noč živega mrtveca«. Se vabite, da pridete v obilnem številu. Dvorana bo toplo zakurjena. Nastopijo tudi tamburaši z božičnimi pesmimi.

Medija-Izlake. Društveno življenje v našem Prosvetnem društvu se je zelo razgibalo. V nedeljo dne 4. decembra smo vprizorili igro v treh dejanjih »Pri kapelici«. Vsi igralci so svoje vloge dobro podali. Pa tudi udeležba je bila zadovoljiva. — Prošovoljno gasilno društvo je na izseljeniško nedeljo v prostorih Prosvetnega društva predvajalo trodejanjko: »Dve nevesti«. Čisti dobiček je namenjen za gasilne svrhe. — Na praznik dne 8. decembra je bila akademija Marijinega vrta.

Iz Argentine na konju v Njujork.

Švicar Tschiffely, ki je živel dolgo časa v Argentini, je prejezdil obe Ameriki in radi tega se je ovekovečil med Amerikanci. Za to izredno ježo si je izbral Tschiffely dva posebno krepka konja. Podal se je na pot aprila 1925 iz argentinske prestolnice iz Buenos Ai-

Država, ki ne pozna krize.

Otočje Tonga leži v Južnem morju in spada med polineška otočja. Steje premnogo rodovitnih otočkov z milim južnim podnebjem in ga je odkril l. 1643 slavni pomorščak Tassmann. Kapitan Cook ga je obiskal l. 1773 in mu je dal ime Otočje prijateljstva in to pred vsem zaradi gostoljubnosti njegovih prebivalcev.

Največji otok se imenuje Tongatabu in meri 607 kv. km. Na njem je prestolnica kraljice Salot Tubu, v bistvu velika vas. Pođaniki te vladarice, ki jih je po zadnjem šte-tju 29.597, so dejansko najsrečnejši ljudje na

Bridka zgodba skopuha.

(Dalje.)

Med tem, ko je lomil Rama kamenje iz zidu in je moral mrzlično delavnost radi rogovilenja po hiši večkrat prekiniti, mu niso dale mučne misli miru. Pobeg se mu je moral uprav danes posrečiti! Postajal je vedno bolj razburjen in nepotrpežljiv, čim dalje je gruntal. Kaj je še mogel storiti v Gudjeratu proti tolovajstvu, kate-rega so zagrešili napram njima v Bombayu! Videl je vedno bolj jasno, da se bliža zadeva koncu. Jutri so nameravali tolovaji zapustiti vele-mestno gnezdo. Gotovo bi ne odšli, ako bi ne dokončali svojega dela.

In ta le Sahib, ta mož je bil kolovodja tolpe. Njega je videla Sita pred hišo tujca, kjer je prigoljufal kačji mož 2000 rupij. Šlo je pa še za mnogo večje in obsežnejše lopovščine. Ni se mogel prav znajti v skrajno zapleteni zagonetki. Kaj je neki bilo z bakrom iz Damaska in kaj se je bilo dogodilo v Kalyanu? O vsem tem še ni

bil zvedel ničesar. O posameznostih je bil mnogo premalo podučen. Le eno mu je bilo jasno liki beli dan, da se je ukradel Sahib v tujo hišo in se polastil tujčevega zaupanja. In sedaj je bil Sahib zopet tukaj. Kakor je zgedalo, je izvedel svoj načrt in nalogo.

Ramova nepotrpežljivost je rasla in njegova slutnja o neki tajni pogubi se je stopnjevala do sigurnosti.

On sam je trepetal v strahu za tujega moža in njegovo usodo. Ali so ga umorili? Nameravajo ga morda spraviti s sveta, ker hočejo sedaj naenkrat in tako nenadoma izginiti?

Molil je iskreno, da bi mu podaril Bog prostost, da bi rešil onega neznanca. Na vzhodu se je že svitalo, ko je izdolbel Rama v zid zadosti veliko luknjo. Potegnil se je skozi odprtino iz sobe in istotako tudi njegova sestrice. Vse je šlo po sreči.

Dekletce je postal nazaj v čumnato, naslonil se je preko lesene ograje na hodniku in opazoval notrajnost dvorišča, pripravljen, da izrabi vsako priložnost za beg. Mrcvarile so ga resne

resa in jezdil do meje Bolivije z občudovanja vredno naglico. Konja je zahal zgodaj zjutraj, jezdil je do večera, nakar si je poiskal nočišče. Napravil je ogenj, nahranil ter napojil živali in nato je še sam večerjal. Drugo jutro je že bil zopet v sedlu. Živali sta morali večkrat prebiti mrzle noči brez hrane na prostem. Švicar je prejezdil južno-ameriško pogorje Andov in je došel v septembru v bolivijsko glavno mesto La Paz. Od tam je začela ježa skozi strahotno puščavo med Limo in Trujillo, kjer je že pomrlo toliko potnikov, poginilo toliko živali. Vročina je bila neznosna, vode zelo malo. Za prehod skozi puščavo si je najel Švicar indijanskega vodnika z mulo, ki sta pa po 20urni neprestani ježi popolnoma onemogla. V mestu Quito se je moral zateči drzni jezdec v bolnico, ker se ga je lotila malarija. Šest tednov je čuval bolniško posteljo, nato pa osedlal svojega konja in jezdil sredi skozi pragozd. V Mellinu se je prepričal, da bi bilo nadaljevanje poti radi močvirij izključeno in se je ukrcal s konjama na parnik v Panamo.

Iz Paname je krenil zopet v pragozd in tukaj je zašel. Konji so zgubili podkve, deževalo je kakor bi vlival iz škafa. Škornji so zgnili jezdecu na nogah, obleka mu je razpadla v capje. Ponovno ga je začela trestiti malarija, da se je moral zateči v San Jose v srednje-ameriški državi Costa Rica v bolnico, kjer je prebil nekaj tednov. Od tamkaj mu je bil prehod skozi republiko Nicaragua radi revolucije onemogočen, in se je moral s konjama nekaj časa voziti. Ko je sedel ponovno v sedlo, je pričel en konj šepati, dobil je žrebclj v nogo in ta se mu je vnela. Ko se je žival pozdravila, jo je brcnil drugi konj tako hudo, da bi jo bil moral gospodar ustreliti.

Tschiffely pa ni hotel na ta način zgubiti svojega zvestega tovariša in je poslal težko poškodovanega konja v Mehiko k živinozdravniku. Po nepopisnih nevarnostih ter težavah, bojih

z občestnimi tolovaji je dosegel tudi on z drugim konjem Mehiko, kjer so ga burno pozdravljali, ker med tem časom se je že bila raznesla njegova slava. Njegovo največje veselje v Mehiki je bilo, da je našel svojega konja zopet zdravega.

Ko je slednjič vendar le prijezdil na cilj v Njujork, so mu tamkaj tako potregli ter ga vabili na vse strani, da mu je že presedala gostoljubnost. Ukrcal se je v Njujorku na parnik in se je odpeljal z rekordnima konjema v svojo domovino, kjer se paseta po tamošnjih rodovitnih pašnikih in Tschiffely tudi mirno živetari, ko je bil nekaj časa junak celega sveta.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Dne 30. m. m. je umrla v visoki starosti 79 let Terezija Lorbek, sestra uglednega kmeta Jakoba Lorbeka na Malni. Rajna je bila zglednega krščanskega življenja, bila je Marijina družbenica, tretjerednica sv. Frančiška ter mnogo let pri roženski bratovščini sv. Dominika. Blag ji bodi spomin! Na njeni sedmini se je nabralo za novo bogoslovje v Mariboru 74.50 D. Bog plačaj!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Naša nova havninska cesta Sv. Benedikt — Ščavnica — Lomanoše je kos blatnega morja, globoko zrezana, polna mlak, tako da je vožnja silno otežavljena. Nekoliko boljše bi bilo, če bi se voda sproti odpeljavala po jarkih, pa tega nihče ne stori, ker še ni nastavljen cestar, če ravno bi bil zelo potreben. To leto se ni nič delalo. Ali se bo prihodnje? Naravnost prosimo bansko upravo, da drugo leto oskrbi tikanje ceste, ki je sedaj veliko slabša, kot je bila prej kot občinska cesta. Tudi v interesu prometa in trgovine je, da se prejkostej dovrši, ker je ta cesta najkrajša in najugodnejša zveza Maribora z Gornjo Radgono in s Prekmurjem. Naj merodajni činitelji storijo vse potrebno! Ko bodo okrajji vplačali svoje

zneske, naj jih banska uprava ne nalaga v hranilnico, temveč prihrani za takojšnjo uporabo, da ne bo zopet izgovora, da se ne more dobiti denar iz hranilnice. Popolnoma po nepotrebnem bo cesta več stala, ker vsled odlaganja tlakovalnih del cestna proga veliko škodo trpi. Akcija za to cesto se je začela l. 1924, zato vse prebivalstvo iskreno želi, da bi bila ob desetletnici, leta 1934, že dovršena. — V sredo dne 30. novembra smo tukaj pokopali vzorno vdovo Apolonijo Vakaj iz Trstenika. Umrla je v 76. letu svoje starosti. S svojim že pokojnim možem je pozidala čedno Vaka-jevo kapelo ob trsteniški cesti z denarjem, ki ga je v ta namen zapustil Leopold Vakaj, možev brat. Ker svojih otrok ni imela, je bila dobra hotra 75 otrokom in njih velika dobrotnica. Bila jim je prava duhovna mati. Kot dolgoletno tretjerednico in članico ženske Marijine družbe jo je na zadnji poti spremljalo izredno veliko žen in drugega ljudstva, jasen znak, kako je bila rajnica ugledna in priljubljena. Modro je uredila pravočasno svoje premoženjske zadeve in za novi zvon Srca Jezusovega pri Sv. Treh kraljih sporočila Din 1000. Naj ji bo Bog bogat plačnik za vsa dobra dela! Naj v miru počiva!

Gornjigrad. Podvrgel se je že dvakratni težki operaciji na glavi g. Poznič Josip, oče misijonskega brata Valentina Pozniča, delujočega v Transvalu v Južni Afriki. Prvokrat je bil operiran v splošni bolnici v Ljubljani, a ker ni ozdravel, se je podvrgel drugi operaciji na vseučiliški kliniki v Zagrebu. Stanje boleznij je nevarno, tembolj, ker je mož že v visoki starosti 75 let. Dolgoletnemu naročniku »Slovenskega gospodarja« želimo skorajšnjega ozdravljenja.

Sv. Jakob pod Kalobjem. Žalostno so zapeli zvonovi dne 13. novembra na Kalobju in pri sv. Jakobu in nam naznanili, da je nenadoma umrla vzorna gospodinja Rozalija Vodišek. Neverjetno se je vsem zdelo, toda žalibog je bilo resnično. Spričevalo so to bridke solze in vzdih njenega potrtega moža ter glasno ihtenje štirih otrok po tako iznenada izgubljeni zlati mamici. Smrt, kako kruta si vendar ti! Tiho in žalostno so pristopali v obilnem številu tudi njeni sorodniki, prijatelji in znanci kropiti in izkazati dragi rajni zadnjikrat na zemlji svojo ljubezen ter želet pokoja njeni

skrbni ne samo glede lastne osebe in Site, ampak tudi radi nekoga drugega, ni znal sicer koga in kaj, a toliko je bilo pribito, da je velika lopovščina v polnem teku.

In kar je doživel malo pred jutrom, je potrdilo njegovo bojazen. Sklenil je, da bo pomagal po možnosti neznanecu, proti kateremu je naperila peklensko zlobna družba vse pogubonosne načrte.

Spodaj so mrzlično delali. Šefkija je nosil na dvorišče preproge, pipe in razne druge potrebščine. Celo ropotijo je nagromadil na hodnik proti vežnim vratom.

Modri, ki ni več zgledal tako staro in častljivo, je bil zaposlen nekje drugje, najbrž na drugem dvorišču, iz katerega sta že zaman iskala izhod. Čul je, kako je zabijal in trgjal za boje, videl je tudi, kako je nesel s Šefkijo neko veliko in težko orodje v notrajne dvorišče.

Hrepeneče pa vedno zastoj je čakal na ugodno priložnost. Postalo je svetlejšje. Spodaj so prekinili mohamedanci delo in so molili iz polnih grl jutrajno molitev. Naenkrat je potr-

kalo prav glasno na dur. Šefkija se odpravi previdno odpirat. Že se usujeta skozi vrata kačji mož in njegov spremljevalec:

»Sahib, si gotov?«

»Tako napol, Omar! Ali je že zmešal Mohamed svoje zlato?«

»Tekom pol ure morate biti proč! Kaj, za boje ste zabili? Takoj izpuljite žreblje! Pokrove smete le pritrditi prav na lahko! Pozneje ne bomo imeli več toliko časa. V pol ure bom tukaj z avtomobilom.«

In že sta zopet odhitela.

Sahib očitno ni imel potrpljenja, da bi bil čakal tako dolgo. Še ni minula četrtinka ure, ko je že odnesel s Šefkijem prvi zaboj na cesto.

Sedaj je najlepša prilika za beg.

Na luči spozna Rama, da sta odprla vrata na cesto.

»Sita!« pokliče polglasno sestričo, »sedaj nama mora uspjeti! Ne govori, vse stori, kar ti rečem! Bodí brez strahu!«

Pregleda položaj. Hitro zloži izruvano ka-

svetu. Ne vedo ničesar o gospodarskih krizah, ne potrebujejo niti uvoza niti izvoza, boj za obstanek jim je neznan. Rib, banan in kokosovih orehov ter vseh mogočih južnih sadežev je tu toliko, da jih ljudje ne morejo niti vseh porabiti.

Čprav je Salot Tubu vladarica otočja Tonga, upravlja v resnici deželo njen mož s pomočjo dveh ministrov, ki ju imenuje kraljica, kajti Tonga je samodržna država, ki noče ničesar vedeti o kakšnem parlamentarizmu. Tonga je edina država na svetu, ki ne pozna revščine. Revščino bi tam smatrali za dokaz lenobe,